

Міністерство охорони здоров'я України

**Національна медична академія
післядипломної освіти імені П. Л. Шупика**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада НМАПО імені П. Л. Шупика
Протокол від 13.11.2019 р. № 10 зі
змiнами від 9.09.2020, введеними в дію
наказом НМАПО від 15.09.2020- №3412
Голова вченої ради

Ю. В. Вороненко

Система менеджменту якості освіти

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

«Публічне управління у сфері економіки»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Курс – 1

Семестр – 1-2

Лекції – 14

Іспит – 2 семестр

Семінари,

Практичні заняття – 10

Самостійна робота – 126

Усього (годин/кредитів ECTS) – 150/5

Індивідуальне завдання (1) – 1,2 семестр

Робочу програму навчальної дисципліни «Публічне управління у сфері економіки» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування», та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили науково-педагогічні працівники кафедри управління охороною здоров'я НМАПО імені П. Л. Шупика.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри

протокол № 11 від «31» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри професор Михальчук В. М.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні
Навчально-методичної комісії НМАПО імені П. Л. Шупика

протокол № 6 від 07 вересня 2020 р.

Голова навчально-методичної комісії
чл. кор. НАМН України професор

Вдовиченко Ю.П.

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про організацію освітнього процесу в НМАПО імені П. Л. Шупика», уведеного в дію наказом № 3339 від 13 жовтня 2016 р., освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня підготовки за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та інших відповідних нормативних документів.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 28 «Публічне управління в сфері економіки»	Нормативна	
	Напрямок підготовки 281 «Публічне управління в сфері економіки»		
Індивідуальне завдання, контрольна робота (есе)	Спеціальність 281 «Публічне управління в сфері економіки»	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90		1-й	2-й
		Семестр	1-й 2-й
		Лекції	4 год.
Кількість годин для заочної форми навчання: аудиторних - 10 год., поза аудиторних - 80 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «магістр»	Практичні	-
		Семінарські	2 год.
		Самостійна робота	80 год.
		Індивідуальні завдання	
		Вид контролю	тест (2 год.)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета нормативної дисципліни: сформувати компетентності слухачів досліджувати та розв'язувати складні проблеми економічного розвитку, його інституційного та фінансового забезпечення в системі публічного управління та адміністрування.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- узагальнення теоретичних засад у сфері світового врядування,

- дослідження основних тенденцій та напрямів їх еволюції;
- визначення сутності, законів, принципів і механізмів врядування в сучасному розвитку суспільства;
- вивчення основ методології, технологій та методів формування,
- моніторингу та контролю управлінських рішень на міжнародному, національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери, з позицій загальноцивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків;
- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної і ефективної діяльності суб'єктів врядування; вивчення кращого міжнародного досвіду у сфері врядування, економіки розвинених держав світу, стандартів, норм, технологій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- закони, принципи і механізми врядування;
- предметну сферу і методологічну основу врядування;
- перспективні наукові напрями розвитку врядування;
- технології та процедури формування цілей врядування;
- засади, механізми, органи, методи та стилі врядування у розвинених державах світу;
- основні засади здійснення врядування в соціальній та економічній сферах;
- особливості та моделі економічного розвитку промислово розвинених держав;
- механізми, методи та інструменти публічного управління економічними процесами та відносинами;
- причинно-наслідкові та функціональні зв'язки між економічними, соціальними та політичними явищами і процесами, врахування цих зв'язків при розробленні і реалізації заходів публічного управління в економічній сфері;
- процеси, що відбуваються у публічній сфері в контексті соціально-економічної та історичної динаміки;
- основні ситуації неспроможності ринків, що є підставами для державного втручання, та основні ситуації неспроможності влади, що розглядаються як обмеження для результативного державного втручання, в контексті глобалізації та євро інтеграційних процесів;
- знати теорії державних фінансів, необхідні умови ефективного функціонування фінансово-бюджетного механізму в контексті прийняття державно-управлінських рішень;
- розуміти напрями, форми та методи забезпечення ефективного функціонування фінансово-бюджетного механізму. методи збору та аналізу даних для потреб моніторингу та оцінювання

вміти:

- аналізувати розвиток економічних процесів, ідентифікувати проблеми та обґрунтовувати необхідність їх вирішення, добирати для цього необхідну та релевантну кількісну і якісну інформацію, робити обґрунтовані та неупереджені висновки на основі аналізу даних;
- ідентифікувати мотиви та інтереси основних зацікавлених груп економічних суб'єктів у процесі формування та впровадження заходів публічного управління та адміністрування в економічній сфері, забезпечувати взаємоузгодження та збалансування конкуруючих груп економічних суб'єктів, вміння аргументувати та представляти результати групової роботи та досліджень громадськості;
- здійснювати аналіз ефективності проектів бюджетних програм;
- розуміти цілі та інструменти бюджетної політики, теорії управління фінансовими ризиками, основи бюджетування та фінансового менеджменту;
- підготувати нормативну документацію (накази, розпорядження тощо), пропозиції, рекомендації (проекти) для суб'єкта врядування щодо визначення стратегічних цілей, завдань та етапів управлінських рішень на основі результатів системного аналізу суспільно-політичного та соціально-економічного стану розвитку сфери управління (об'єкта управління), застосовуючи методики визначення певних показників;

- вживати заходи із впровадження сучасних форм і методів врядування, оптимізації його функціональної та організаційної структури, з урахуванням змісту сучасних управлінських технологій та міжнародного досвіду;
- застосовувати методи та критерії оцінювання результативності та ефективності врядування в умовах сучасних соціально-економічних і політичних змін у державі.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ВРЯДУВАННЯ ЯК СИСТЕМНЕ ЯВИЩЕ У СУСПІЛЬСТВІ ТА ЙОГО ЕКОНОМІЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ

Тема 1.1. Предмет, методологічна основа дисципліни «Економіка та врядування».

Тема 1.2. Порівняльний аналіз публічного управління розвитком економічних систем.

Тема 1.3 Сучасний вибір стратегії трансформації економічної системи України в процесі глобальних структурних зрушень.

Тема 1.4 Лідерство в економічному врядуванні та можливості застосування елементів і концепцій new public management і public governance на регіональному рівні та в містах України.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ТА ЙОГО РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ В ЕКОНОМІЦІ

Тема 2.1. Мікро- та макро-економіка для розроблення публічної політики.

Тема 2.2. Економічні аспекти аналізу публічної політики. Аналіз вигід і витрат.

Тема 2.3 Публічні фінанси та фінансовий менеджмент.

Тема 2.4 Інформаційна економіка та публічне управління: безпекові виклики та можливості становлення належного економічного врядування в Україні

4. Тематичний план навчальної дисципліни

№ Блока	Зміст по темах	Кількість навч. годин				
		Всього	лекції	практичні	семінарські	сам. робота
	РОЗДІЛ 1. ВРЯДУВАННЯ ЯК СИСТЕМНЕ ЯВИЩЕ У СУСПІЛЬСТВІ ТА ЙОГО ЕКОНОМІЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ					
1	Тема 1. Предмет, методологічна основа дисципліни «Економіка та врядування».	6	2	-	-	4
2	Тема 2. Порівняльний аналіз публічного управління розвитком економічних систем	10	2	-	-	8
3	Тема 3. Сучасний вибір стратегії трансформації економічної системи України в процесі глобальних структурних зрушень	11	-	-	-	11
4	Тема 4. Лідерство в економічному врядуванні та можливості застосування елементів і концепцій new public management і public governance на регіональному рівні та в містах України.	7	-	-	-	7
5	Всього за розділом	34	4	-	-	30
6	Тема 5. Мікро- та макро-економіка для розроблення публічної політики	13	2	-	-	11
7	Тема 6. Економічні аспекти аналізу публічної політики. Аналіз вигід і витрат	13	-	-	-	13
8	Тема 7. Публічні фінанси та фінансовий менеджмент	13	2	-	-	11

Система менеджменту якості освіти.
Робоча програма навчальної дисципліни
«Публічне управління у сфері економіки»

Шифр
документу

СМЯО НМАПО
РП ОК7-281 – 2020

стор. 6 з 9

5.

9	Тема 8. Інформаційна економіка та публічне управління: безпекові виклики та можливості становлення належного економічного врядування в Україні	13	2	-	-	11
10	Всього за розділом	52	6	-	-	46
Всього		86	10	-	-	76
Контроль знань		4	-	-	4	-
Разом		90	10	-	4	76

Самостійна робота

№ з/П	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Предмет, методологічна основа дисципліни «Економіка та врядування». Предмет, методологічна основа дисципліни «Економіка та врядування». Основні підходи до розуміння публічного врядування та його еволюція. Методологічна основа публічного врядування. Економіка і врядування як напрям наукових досліджень, сукупність знань та навчальна дисципліна. Три взаємопов'язані виміри врядування: політичне, економічне, соціальне. Концепція належного врядування як гарантія рівних можливостей та соціальної і економічної справедливості. Базові характеристики та принципи належного врядування.	4
2.	Тема 2. Порівняльний аналіз публічного управління розвитком економічних систем. Оцінювання управління територіями на основі критеріїв належного врядування. Оцінювання роботи посадових осіб місцевого самоврядування на основі критеріїв «good governance». Регіональне врядування. Порівняльний аналіз публічного управління розвитком економічних систем. Основні питання організації господарського життя суспільства. Економічні цілі та особливості їх реалізації в сучасній Україні. Ефективність економіки та її фактори; якість, показники, перспективи економічного зростання.	8
3.	Тема 3. Сучасний вибір стратегії трансформації економічної системи України в процесі глобальних структурних зрушень. Економічна система: сутність, властивості, структура. Технологічна, галузева, секторальна, функціональна структура економічних систем. Економічна конституція. Господарський устрій та його елементарні форми. Фактори виробництва та умови соціально-економічного середовища. Механізми координації господарського життя суспільства та їх місце в структурі публічного управління економічним розвитком. Організація і функціонування економічних систем суспільства як чинники розвитку публічного управління господарськими процесами. Взаємозв'язок публічного управління і адміністрування, державного регулювання економіки та економічної політики.	11
4.	Тема 4. Лідерство в економічному врядуванні та можливості застосування елементів і концепцій new public management і public governance на регіональному рівні та в містах України. Багатокритеріальний характер порівняння економічних систем. Порівняльні характеристики основних типів економічних систем. Національні моделі економічних систем.. Економічні трансформації як об'єкт публічного управління. Використання механізмів нового публічного менеджменту для розвитку сучасних економічних систем. Сучасний вибір стратегії трансформації економічної системи України в процесі глобальних 11 структурних зрушень	7
5.	Тема 5. Мікро- та макро-економіка для розроблення публічної політики. Теоретичні засади дослідження системних трансформацій економіки і суспільства. Економічні трансформації як об'єкт публічного управління та адміністрування. Основні тенденції і фази трансформації сучасних економічних систем. Стратегії, моделі, пріоритети та результати політики ринкових реформ у постсоціалістичних країнах. Глобалізаційний та інтеграційний вектори економічних перетворень. Інституційні механізми трансформації економічних систем. Сучасний вибір стратегії трансформації економіки і суспільства для України в процесі глобальних структурних зрушень.	11

6.	Тема 6. Економічні аспекти аналізу публічної політики. Аналіз вигід і витрат. Глобалізація, інтеграція та нові розмежування як чинники внутрішньосистемної трансформації національної економіки. Формування ефективної системи публічного управління економічними трансформаціями. Стратегічні пріоритети економічних та інституційних перетворень національної економіки у контексті європейського вибору. Лідерство в економічному врядуванні та можливості застосування елементів і концепцій new public management і public governance на регіональному рівні та в містах України	13
7.	Тема 7. Публічні фінанси та фінансовий менеджмент. Моделі децентралізованого управління: міжнародний досвід. Аналіз світових моделей децентралізованого управління. Сучасні підходи до модернізації управління. Реформа публічного врядування у Європі. Модель нового публічного менеджменту. Моделі респонсивного менеджменту. Мережна модель. Критерії для порівняння політико-адміністративних систем.	11
	Тема 8. Інформаційна економіка та публічне управління: безпекові виклики та можливості становлення належного економічного врядування в Україні. Застосування технології організації конкурсів, створення муніципальних підприємств (агенцій), управління контрактом, системи ваучерів, тощо. Зміна способу мислення муніципальних службовців. Електронне врядування. Інформатизація публічного управління. Практичне застосування технологій публічно-приватного та міжмуніципального партнерства: європейський, світовий, український досвід	11
Разом		76

6. Розрахунок годин, що відведено на самостійну роботу (поза аудиторну)

№ з/п	Види робіт	Кількість годин
1.	Опрацювання програмного матеріалу, що не викладається на лекціях	60
2.	Підготовка практичних завдань	10
3.	Підготовка до підсумкового контролю	6
Разом		76

7. Методи навчання

Засвоєння матеріалу відбувається під час аудиторних занять (лекцій), самостійної роботи над джерелами.

8. Методи контролю та розподіл балів, що отримують здобувачі

Навчальні результати здобувачів у межах дисципліни оцінюються на основі: виконання і презентації творчих робіт; участі у семінарських заняттях; підсумкового контролю засвоєння знань у вигляді заліку.

Максимальна кількість балів за вивчення дисципліни – 100

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	Визначення	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу
A	Відмінно	5 (відмінно)	91-100
B	дуже добре	4 (добре)	81-90
C	добре		71-80
D	Задовільно	3 (задовільно)	61-70
E	достатньо		51-60

FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	31-50
F	незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)		0-30

10. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 "Менеджмент" спеціалізації «Менеджмент і бізнес-адміністрування». Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» / Уклад.: Л.Є. Довгань, І.П. Малик, Г.А. Мохонько, М.В. Шкробот, Л.Л. Ведута – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 47 с.

2. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань і плани семінарських занять з навчальної дисципліни "Проектний менеджмент у публічному адмініструванні" для студентів спеціальності 8.15010008 "Публічне адміністрування" денної форми навчання / Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця ; [уклад. В. І. Мельник]. - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. - 38 с. : табл. - Бібліогр.: с. 36-38. - 40 прим.

3. Методичні рекомендації до підготовки і захисту дипломної роботи для студентів спеціальності 8.15010008 "Публічне адміністрування" всіх форм навчання / Харк. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця ; [уклад.: Гавкалова Н. Л., Гордієнко Л. Ю., Кожанова Є.П.]. - Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. - 66 с. : рис., табл. - Бібліогр.

4. Стратегічне управління підприємством: метод. рекомендації. – Режим доступу: <http://web.kpi.kharkov.ua/mto/uk/strategichne-upravlinnya-pidpriyemstvom/>.

11. Організація самостійної роботи

Самостійна робота здобувача є одним із основних засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від аудиторних навчальних занять.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі та включає такі форми:

- самостійне вивчення окремих питань тем лекцій, семінарських та практичних занять;
- самостійна робота з літературними джерелами з метою кращого засвоєння програмного матеріалу після відвідування лекцій;
- підготовка індивідуальних завдань;
- практична підготовка на базах стажування або за місцем роботи та оформлення звіту про стажування;
- підготовка курсової роботи на базі критичного огляду наукових публікацій, розробки пропозицій щодо вирішення актуальних проблем або перспектив розвитку державної політики сфери охорони здоров'я;
- використання результатів виконання курсової роботи на семінарських заняттях;
- систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед іспитом.

Всі завдання самостійної роботи слухачів виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку слухачем у процесі вивчення дисципліни.

12. Рекомендована література

Основна література

1. Бодров В. Г. Державне регулювання економіки та економічна політика : навч. посіб. / Бодров В. Г., Сафронова О. М., Балдич Н. І. – К. : “Академія”, 2010. – 520 с. – (Серія “Альма-матер”)
2. Длугопольський О. В. Теорія економіки державного сектора: навч. посібн. / Длугопольський О. В. – К. : ВД «Професіонал», 2007. – 592 с.
3. Єфремов Д. П. Економіка суспільного сектору: навч. посібн. / Єфремов Д. П. , Федірко Н. П. – К. : КНЕУ, 2014. – 351 с.
4. Малій І. Й. Економіка державного сектора: навч. посібн / Малій І. Й, Галабурда М. К. – К. : КНЕУ, 2007. – 280 с.
5. Державно-приватне партнерство : навч. посіб. – К. : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2016. - 404 с.
6. Б'юкенен Дж. М. Суспільні фінанси і суспільний вибір. Два протилежних бачення держави / Д. М. Б'юкенен, Р. А. Масгрейв ; пер. з англ. А. Ю. Іщенко. – К. : Видавничий дім "КМ Академія", 2004. – 176 с. – (Актуальні світові дискусії).
7. Стігліц Дж. Е. Економіка державного сектора / Стігліц Дж. Е. ; А. Олійник (пер. з англ.), Р. Скільський (пер. з англ.). – К. : Основи, 1998. – 854 с.
8. Бодров В. Г. Державне регулювання економіки та економічна політика : навч. посіб. / Бодров В. Г., Сафронова О. М., Балдич Н. І. – К. : “Академія”, 2010. – 520 с. – (Серія “Альма-матер”)
9. Аналітична доповідь Національного інституту стратегічних досліджень до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2017 році». – К. : НІСД, 2017. – 928 с. (Розділ 16 «Імпульси розвитку реального сектору економіки») [Електронний ресурс] – режим доступу: http://www.niss.gov.ua/public/File/book_2017/Poslanya_druk_fin.pdf
10. Кіндзерський Ю.В. Промисловість України: стратегія і політика структурно-технологічної модернізації : монограф. / Ю.В. Кіндзерський ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – К. : Ін-т екон. та прогноз. НАН України, 2013. – 536 с. [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://ief.org.ua/docs>
11. Національна модель неоіндустріального розвитку України: моногр. / В.П. Вишневський, Л.О. Збаразська, М.Ю. Заніздра, В.Д. Чекіна та ін.; за заг. ред. В.П. Вишневського / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Київ, 2016. – 518 с. [Електронний ресурс] – режим доступу: http://ier.donetsk.ua/publish/mono/Vishnevsky_Polovyan_Zbarazska_2016.pdf
12. Розвиток інституціонального середовища промислового виробництва з урахуванням галузевої специфіки: монограф. / Л.Л. Стариченко , Д.Ю. Череватський, Ю.С. Залознова та ін.; за заг. ред. акад. НАН України О.І. Амоші; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – К. : Ін-т економіки пром-сті, 2016. – 160 с. [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://ier.donetsk.ua/publish/mono/3-14.htm>
13. Енергетична стратегія України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність» : розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 р. № 605-р [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/doccatalog/list?currDir=50358>
14. Окаряченко Г.П. Інструментарій державного регулювання енергетичної ефективності національної економіки [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://ea.donntu.edu.ua>.
15. Габбард, Р. Глен. Гроші, фінансова система та економіка: Підручн. / Пер. з англ.; Наук. ред. пер. М.Савлук, Д.Олесневич. – К.: КНЕУ, 2004. – 889 с.
16. Дзюбик С.Д. Основи економічної теорії: навч. посіб. / С.Д.Дзюбик, О.С.Ривак 3-тє вид., переробл. і доповн. - К. «Знання», 2014. – 423 с.
17. Фінанси підприємств: підручник / [Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. та ін.] ; кер. авт. кол. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2013. – 519 с